

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชาคมอาเซียนนั้นประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) ประชาคมการเมือง ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC) ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาอื่น ๆ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจึงเป็นเสาหลักความร่วมมือ 1 ใน 3 เสาหลัก ที่เน้นการรวมตัวของอาเซียนเพื่อสร้างความมั่นใจ เสถียรภาพ และสันติภาพ ในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และปราศจากภัยคุกคามด้านการทหาร และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติและปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ท่ามกลางบริบททางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันสูง อันส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ต้องปรับตัวเองเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจโลก รวมถึงการรวมกลุ่มการค้ากันของประเทศต่าง ๆ อาทิเช่น สหภาพยุโรป และเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนามนุษย์ (Human Development) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) กระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 1) ซึ่งในการรวมกลุ่มกันในระดับภูมิภาคนี้ นับว่าเป็นก้าวสำคัญที่จะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันเป็นอย่างดี

ปัจจุบันในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จนทำให้ประชาชนในแต่ละประเทศได้รู้จักเรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมอื่น ๆ ของกันและกันอย่างทั่วถึง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แต่ละประเทศไม่สามารถที่จะอยู่อย่างโดดเดี่ยวโดยไม่พึ่งพาอาศัยกันประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่จะต้องพึ่งพา

อาศัยต่างประเทศในหลายด้าน โดยประวัติศาสตร์ของไทยนั้น ได้มีการติดต่อการค้ากับต่างประเทศ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 และพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศหลายอย่างจนกระทั่งถึงปัจจุบันและการติดต่อในปัจจุบันนั้นนอกเหนือจากมีการติดต่อกับประเทศในทวีปต่าง ๆ แล้ว ประเทศเพื่อนบ้านถือว่าเป็นประเทศที่สำคัญที่จะต้องทำการติดต่อและพึ่งพาอาศัยกันเป็นอย่างยิ่ง โดยประเทศไทยได้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทวีปเอเชีย และเป็นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีอยู่จำนวนทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน (สารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย. 2558 : 1) และทั้ง 10 ประเทศนั้นได้มีการรวมตัวทำข้อตกลงร่วมกันก่อตั้งองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคขึ้นมาโดยใช้ชื่อว่า ประชาคมอาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดังนั้น เมื่อมีการรวมตัวกันของประชาคมอาเซียนซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างเต็มที่ในอีก 2-3 ปีข้างหน้า การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงในการจัดกระบวนการศึกษาเพื่อที่จะก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ การเรียนการสอนจะต้องมีความสมบูรณ์ มีศักยภาพและประสิทธิภาพเพื่อให้ก้าวทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง พัชราวาลย์ วงศ์บุญสิน และคณะ (2548 : 87) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดเสรีด้านการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ภาษา และวัฒนธรรม อันจะมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง ซึ่งในปัจจุบันการบริการด้านศึกษานับเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการในบริบทของการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งการเปิดเสรีด้านการศึกษาของไทย จัดได้ว่าอยู่ในบริบทแวดล้อม 2 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับพหุภาคี โดยอยู่ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services : GATS) ขององค์การการค้าโลก หรือที่เรารู้จักกันในนาม WTO (World Trade Organization) และ 2) ระดับภูมิภาคอาเซียน โดยอยู่ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services : AFAS) โดยการเปิดเสรีการค้าบริการในระดับภูมิภาคอาเซียน อิงหลักการตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าโลก แต่เน้นให้เป็นไปในลักษณะที่กว้างและลึกกว่าที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ผูกพันไว้ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าโลก ซึ่งการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียน มีการจัดทำข้อผูกพันในด้านการเข้าสู่ตลาด (Market Access) และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) และมีรูปแบบการค้าบริการ 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 ได้แก่ การให้บริการข้ามพรมแดน (Cross Border Supply) ยกตัวอย่างเช่น การที่ประเทศมาเลเซียสั่งซื้อ โปรแกรมเพื่อ

การศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ รูปแบบที่ 2 ได้แก่ การบริโภคบริการในต่างประเทศ (Consumption Abroad) เช่น การที่นักศึกษาจากประเทศลาวเดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ประเทศอินโดนีเซีย รูปแบบที่ 3 ได้แก่ การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ (Commercial Presence) เช่น การที่มหาวิทยาลัยจากประเทศไทยไปตั้งสาขาที่ประเทศพม่า และรูปแบบที่ 4 ได้แก่ การเคลื่อนย้ายบุคลากร (Movement of Natural Persons) เช่น การที่ครูจากประเทศฟิลิปปินส์เดินทางไปสอนภาษาอังกฤษที่ประเทศเวียดนาม ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีลักษณะการเปิดเสรีด้านการศึกษาที่เป็นไปในรูปแบบเดียวกับกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก โดยมีการเปิดเสรีในระดับที่มากกว่าสำหรับรูปแบบการค้าบริการ รูปแบบที่ 1 และ 2 เมื่อเทียบกับรูปแบบที่ 3 และ 4 โดยหลายประเทศมีข้อจำกัดสำหรับรูปแบบการค้าบริการ รูปแบบที่ 3 และยังคงแทบจะไม่มีเปิดเสรีในกรณีของ รูปแบบที่ 4 ประเทศไทยมีระดับการเปิดเสรีด้านศึกษาค่อนข้างมากมีข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาในทุกระดับการศึกษา และในหลายประเภทของการศึกษาในแต่ละระดับโดยจัดว่ามีจำนวนของระดับและประเภทของการศึกษาที่มีข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านศึกษามากกว่าประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ประเทศไทยมีข้อผูกพันที่ครอบคลุมทุกประเภทของการศึกษาใน 2 ระดับนี้ ดังนั้นเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าด้านการศึกษาขึ้น สิ่งหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของประชาชนภายในประเทศ สิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างและจะทำให้เกิดการพัฒนาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นเพื่อก้าวไปสู่อาเซียนได้นั้น ก็คือ การยกระดับการศึกษาของประชาชนภายในประเทศให้มีระดับการศึกษาที่เท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ ซึ่งความจริงแล้ว ในแต่ละระดับชั้นการศึกษามีความสำคัญอย่างเท่าเทียมกันทั้งหมดที่จะช่วยยกระดับการศึกษาได้ แต่การปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของรัฐบาลในเชิงนโยบาย ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรที่จะมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์รองรับการเตรียมความพร้อมของการศึกษาไทยในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยที่ผ่านมานั้นยังไม่มีชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งควรมีนโยบายในการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในระดับชั้นการศึกษาของไทย และในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอศึกษาเฉพาะการปรับตัวของระดับการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาว่าจะช่วยยกระดับการศึกษาได้อย่างไร และหน่วยงานหรือบุคคลที่จะช่วยในการปรับตัวและยกระดับการศึกษาได้นั้นจะต้องเป็นอย่างไร ซึ่งในระดับมหาวิทยาลัยนั้น กลไกที่จะช่วยในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น มีอยู่หลากหลาย แต่จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่า จรรยา นุญชบุล (2541 : 3) ได้อธิบายว่า สถาบันอุดมศึกษากำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบใหม่ที่ไม่ใช่ระบบราชการ จึงต้องมีการบริหารจัดการให้สถาบันอุดมศึกษาอยู่รอดในระยะยาวได้อย่างมีคุณภาพดังนั้น ความรู้ ความสามารถและศักยภาพเฉพาะตัวของบุคคล

เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการปรับตัวและยกระดับการศึกษาได้ โดยเฉพาะคณบดีซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดในระดับคณะวิชา ต้องมีคุณสมบัติด้านภูมิหลัง คุณลักษณะเฉพาะของความเป็นผู้นำที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับในกลุ่มอาจารย์ตลอดจนมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่เหมาะสมจึงจะช่วยในการปรับตัวและยกระดับการศึกษาได้ นอกจากนี้ควรจะทำความเข้าใจถึงศักยภาพของผู้ร่วมงาน บริบทในคณะวิชาและคำนึงถึงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกคณะวิชาด้วย จึงจะนำคณะวิชาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จในงานตามที่ได้กำหนดไว้ ดังที่ เบิร์ก (Bogue. 1994 : 18) กล่าวว่าหากคณบดีเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ร่วมงาน การดำเนินงานภายในคณะวิชาจะราบรื่น นักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรมีความสุขมีความพึงพอใจในการทำงานและมีความรัก ความศรัทธาต่อคณะวิชา ดังนั้นคณบดีควรมีความเป็นผู้นำในศาสตร์สาขาวิชาชีพแก่ผู้ร่วมงานและมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ศาสตร์ทางการบริหาร จัดการมาพัฒนาตนเองและผู้ร่วมงานให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น ซึ่ง สมบูรณ์ ศิริสรธริรัฐ (2547 : 2) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าภาวะความเป็นผู้นำของคณบดีในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า โดยทั่วไปในการดำเนินการกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในด้านใดก็ตาม คณะวิชามีหน้าที่ บริหารจัดการ อำนวยการและกำกับดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่หลักของภาควิชาต่าง ๆ เป็นไปตามนโยบาย แผนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ในทำนองเดียวกันจะทำหน้าที่เสนอ ข่าวสาร ความต้องการ ความเห็นจากภาควิชาสู่การพิจารณาของมหาวิทยาลัย จึงเปรียบได้ว่าหน่วยงานระดับคณะเป็นตัวกลางที่จะรับผิชอบและทำหน้าที่ประสานประโยชน์และความร่วมมือต่อภาควิชาและมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ผลงานตามวัตถุประสงค์ และเกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย สอดคล้องเช่นกันกับ อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2543 : 105) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า คณบดีเป็นผู้มีบทบาทอย่างสูงในการทำให้คณะตอบสนองต่อความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คณบดีที่ได้มาต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทาง การบริหารระดับสูงและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำ ซึ่งจากการศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ ที่ยกมาทั้งหมดนั้น สรุปได้ว่า ผู้ที่จะทำให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยเพื่อก้าวไปสู่อาเซียนได้นั้น ก็คือ คณบดี ซึ่งเป็นผู้บริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยในการผลักดันความสำเร็จดังกล่าว และคณบดีจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไรที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยก้าวไปสู่อาเซียนได้

ในการศึกษารั้วนี้ ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตการศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจำกัดกลุ่มประชากรเฉพาะอยู่ในคณะวิทยาการจัดการของแต่ละมหาวิทยาลัย โดยสาเหตุที่เลือกขอบเขตการศึกษานี้เพราะ 1) เป็นมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนที่ทางกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ.

2556 : 46) ได้จัดให้เป็นพื้นที่ที่มีประชากรมีคุณวุฒิการศึกษาน้อยกว่าพื้นที่อื่น และส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร 2) เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยทางเลือกอีก

ทางหนึ่งของประชาชนในพื้นที่ 3) เป็นมหาวิทยาลัยที่เกิดจากวิทยาลัยครู และมีการพัฒนาระดับการศึกษาในศาสตร์แขนงต่าง ๆ เกิดขึ้นในภายหลัง โดยในส่วนนี้ ได้ทำให้แต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏมีคณะต่างๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะวิทยาการจัดการ โดยเหตุผลทั้ง 3 ประการนั้นเป็นส่วนสำคัญในการเลือกขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาภายในงานวิจัยนี้ และในการศึกษาเอกสารจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2556 : 58) พบว่า คณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่แตกตัวจากวิทยาลัยครู ช่วยในการยกระดับการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี และส่วนมากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะดังกล่าว มีงานทำ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวจะเห็นว่า คณะต่าง ๆ ที่แตกตัวมานั้นมีส่วนช่วยผลักดันให้ระบบการศึกษาไทยมีความหลากหลายและยังสามารถช่วยในการพัฒนาบุคลากรภายในประเทศได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ คณบดีของคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามีคุณลักษณะในการบริหารจัดการอย่างไรจึงจะช่วยให้สถาบันระดับอุดมศึกษาในท้องถิ่นสามารถที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาเข้าสู่อาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยรักษ์ อุดมเศรษฐ์ (2552 : 5) ซึ่งได้ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ภาวะผู้นำของคณบดีที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่ดีของคณะวิชาในมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิจัยพบว่า คณบดีมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงพฤติกรรมเชิงอิทธิพลมากที่สุดและการกระตุ้นปัญญาน้อยที่สุด แต่มีภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงพฤติกรรมในการให้รางวัลมากที่สุดและการบริหารงานแบบวางเฉยในเชิงรุกน้อยที่สุด โดยผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงระดับภาวะผู้นำในการบริหารของคณบดีภายในคณะ อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ มุ่งเน้นไปที่การบริหารของคณบดีที่จะก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนว่าจะต้องมีการบริหารงานอย่างไร

จากการศึกษาถึงสภาพปัญหาในปัจจุบันของสถาบันระดับอุดมศึกษาที่จะช่วยในการยกระดับการศึกษาเข้าสู่อาเซียนได้อย่างมีคุณภาพนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2558 : 34) ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านนี้ว่า 1) ปัญหาที่เกิดจากผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการที่จะช่วยยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อก้าวสู่อาเซียน 2) ปัญหาในเรื่องของบุคลิกภาพความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการภายในคณะ 3) ปัญหาในเรื่องของการใช้ภาษาต่างประเทศและการสื่อสาร 4) ปัญหาในเรื่องของการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และ 5) ปัญหาในเรื่องการเมืองภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาใหญ่ต่อ

การบริหารจัดการภายในสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งผลให้อุดมศึกษาไม่สามารถก้าวไปสู่อาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงอย่างขบถยั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2549 : 142) และงานวิจัยของ วรณั อังสิทธิ-พูนพร (2551 : 76) พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏยังมีจุดอ่อนในการจัดการศึกษาอยู่หลายประการ ดังนี้

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาสองลักษณะคือ การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาภาคปกติและการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ จึงทำให้ปริมาณงานของอาจารย์มากจึงส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน 2) ลักษณะการบริหารของคณะเป็นการบริหารที่มีโครงสร้างของงานและระเบียบวิธีต่าง ๆ เป็นงานที่ต้องดำเนินการมาก ส่วนใหญ่คณะวิชาจะใช้เวลาทำงานในสำนักงานมากที่สุดทำให้งานด้านอื่น ๆ ได้รับความสนใจน้อยลง 3) งานด้านกิจการนักศึกษา งานปกครอง สวัสดิการ และงานกิจกรรมทางวิชาการเป็นงานที่คณบดีต้องดูแล ควบคุม อำนวยความสะดวก เพื่อให้นักศึกษาได้รับสิ่งที่ดีที่สุด แต่ส่วนใหญ่คณบดีจะให้ความสำคัญกับงานสำนักงานมากกว่า 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏมีส่วนน้อยที่จะนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน 5) การบริหารงานวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังให้น้ำหนักความสำคัญน้อยกว่างานด้านธุรการ การพิจารณาความดีความชอบ ทำให้อาจารย์ไม่กระตือรือร้นที่จะพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพ 6) นโยบายของผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่จะสนับสนุนให้อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้า การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและการศึกษาต่อไม่ชัดเจน 7) ภารกิจและรายได้จากการสอนโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการทำให้อาจารย์สนใจในเรื่องการทำวิจัยและการศึกษาต่อน้อย และ 8) โอกาสที่จะได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานวิชาการของอาจารย์มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น งบประมาณ ภารกิจของอาจารย์ ดังนั้น จากสภาพปัญหาที่ได้ตรวจสอบจากเอกสารดังกล่าว พบว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ระบบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่จะก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนมีประสิทธิภาพน้อย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการศึกษาผู้บริหารระดับคณะในสถาบันอุดมศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติคุณลักษณะ และความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งผู้บริหารในแต่ละมหาวิทยาลัยนำไปใช้ในการกำหนดคุณลักษณะของผู้ที่จะเป็นคณบดีในแต่ละคณะเพื่อให้อาจารย์จัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของคณบดีให้เป็นผู้บริหารให้มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอย่างไร
2. การบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอะไรบ้าง
3. ภาวะผู้นำของคณบดีในด้านใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนของคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในการจัดการการศึกษา ดังนี้

1. ทราบข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ทราบข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. องค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนทำให้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน
4. ผู้บริหารระดับสูงสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาภาวะผู้นำของคณบดี และหน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนทรัพยากรบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเชิงพื้นที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 12 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (มร.อศ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มร.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (มร.ล.) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (มร.สน.) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (มร.นม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มร.ภ.บร.) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (มร.ภ.สร.) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (มร.ภ.อบ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ (มก.ส.) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (มช.ย.) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (มร.ภ.รอ.) และ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (มร.ภ.สก.)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และคณาจารย์ ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 730 คน ซึ่งตัวเลขประชากรนี้ได้มาจากการโทรศัพท์สอบถามข้อมูล

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และคณาจารย์ ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 258 คน โดยการใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane : 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม 0.05 (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553 : 207) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

3.1.1 ด้านความเป็นผู้นำ

3.1.2 ด้านความสามารถทางวิชาการ

3.1.3 ด้านความสามารถทางการบริหาร

3.1.4 ด้านการสร้างเครือข่าย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.2 ด้านการส่งเสริมการวิจัย

3.2.3 ด้านการบริการวิชาการ

3.2.4 ด้านการส่งเสริมวิชาการ

3.2.5 ด้านการพัฒนาบุคลากร

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการส่งเสริมการวิจัย
3. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริการวิชาการ
4. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการส่งเสริมวิชาการ
5. ภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการพัฒนาบุคลากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ มีศิลปะ และมีเทคนิคในการใช้อิทธิพลหรืออำนาจในการจูงใจให้ผู้ตามหรือสมาชิกของกลุ่ม เป็นการชี้นำหรือชักชวนให้ช่วยปฏิบัติการกิจ งานของหน่วยงานในองค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. คณบดี หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งคณบดีคณะวิทยาการจัดการ คณบดีวิทยาลัยการจัดการ คณบดีคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นผู้บริหารสูงสุดของคณะวิชาทำหน้าที่ในการบริหารงานของคณะวิชา รับผิดชอบและควบคุมกิจการต่าง ๆ ของคณะวิชาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ภาวะผู้นำ หมายถึง ลักษณะที่ดีของผู้นำที่มีอยู่ในตัว เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงความคิด ความรู้ ความสามารถ ในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานทั้งรายบุคคลและทั้งกลุ่มคล้อยตาม เชื่อถือเคารพ ศรัทธาและปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ลักษณะที่ดีของผู้นำที่มีอยู่ในตัว เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนบุคลิกภาพ การสร้างทีมงาน และการตัดสินใจ

3.2 ด้านความสามารถทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะที่ดีของผู้นำที่มีอยู่ในตัวเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงความรอบรู้ทางวิชาการและการเป็นแบบอย่างทางวิชาการ

3.3 ด้านความสามารถทางการบริหาร หมายถึง การนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยมีการวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น ๆ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงบริบทขององค์การทั้งด้านทรัพยากร และบุคลากรในองค์กรที่มีอยู่

3.4 ด้านการสร้างเครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกันหรือทำกิจกรรมร่วมกันประกอบด้วยการสร้างเครือข่ายด้านวิชาการการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ การจัดทำแผนงาน โครงการ และการมีมนุษยสัมพันธ์

4. การเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการค้นหาสมรรถนะองค์กรเพื่อแข่งขันในประชาคมอาเซียน การมีความรู้ในบริบท ข้อบังคับ กฎหมายระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีความยืดหยุ่นและเปิดรับความแตกต่างของคนและวัฒนธรรม และมอบอำนาจความรับผิดชอบการตัดสินใจในขอบเขตงานแก่ผู้ร่วมงานมากขึ้น

5. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่ดีของผู้นำที่มีอยู่ในตัว เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ โดยมีอารมณ์ที่มั่นคง มีทิศทางและจุดมุ่งหมาย แสดงออกด้วยความมั่นใจในตนเองด้วยคำพูดและการกระทำและให้ความเคารพต่อผู้อื่น แสดงความเชื่อมั่น มุ่งมั่นที่จะทำงานใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จ และประพฤติตนแสดงความเป็นผู้นำ นำความไว้วางใจมาให้กับผู้ร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชา

6. การสร้างทีมงาน หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองวัตถุประสงค์ร่วมและวัตถุประสงค์ของสมาชิกแต่ละคน การสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความร่วมมือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และการวางระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี

7. การตัดสินใจ หมายถึง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสมและเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อคณะ มหาวิทยาลัย และสังคมส่วนรวม มีความสุขุม รอบคอบ ตัดสินใจในแต่ละเรื่องบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริง มีการนำความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมาประกอบการตัดสินใจ และแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยาก ซับซ้อนได้

8. ความรอบรู้ทางวิชาการ หมายถึง การมีความรู้ในเนื้อหาหลักสูตร การถ่ายโอนความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา การมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการของชาติสมาชิก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

9. การเป็นแบบอย่างทางวิชาการ หมายถึง การมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์การ และการสร้างวัฒนธรรมการทำงานให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ

10. การวางแผน หมายถึง การมีโลกทัศน์วิสัยทัศน์กว้างไกล โดยมุ่งเน้นการพัฒนาไปสู่อนาคตสามารถกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและนำแผนฯ ลงไปสู่การปฏิบัติ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานภายในคณะได้อย่างเหมาะสม วางแผนเชิงรุกริเริ่มงานใหม่เพื่อให้เกิดความสำเร็จของคณะ

11. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างบริหารงานและจัดวางตัวบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ภายในคณะได้อย่างเหมาะสมกับงาน จัด โครงสร้างการทำงาน ชั้นตอน ให้ยืดหยุ่นสามารถตอบสนองต่อบริบทอาเซียนได้ มีความสามารถในการจัดงานให้เข้ากับคนทำงาน

12. การนำ หมายถึง ความสามารถประสานงานการทำงานได้ทั้งภายในคณะและนอกคณะ รวมถึงภายนอกมหาวิทยาลัย การยอมรับข้อผิดพลาด มีจิตวิทยาในการเจรจาเพื่อให้บุคลากรภายในคณะเกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน แสดงความมีน้ำใจ เป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังและเคารพความเห็นของทุกฝ่าย

13. การควบคุม หมายถึง การติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีตัวชี้วัดการติดตามงานอย่างชัดเจนและเหมาะสม มีระบบการควบคุมอย่างมีระบบและมีการติดตามงานอย่างต่อเนื่องในทุกส่วน ตลอดจนมีการนำผลการติดตามงานมาปรับใช้

14. การสร้างเครือข่ายด้านวิชาการ หมายถึง การมีรูปแบบการประสานงานอย่างชัดเจนมีการกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดทำกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ

15. การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ หมายถึง การสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษา การเปิด โอกาสให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ตรงกับสถานประกอบการ

16. การจัดทำแผนงานโครงการ หมายถึง การจัดทำแผนงานที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ขององค์การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานของ โครงการอย่างชัดเจนมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนการประเมินผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

17. การมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่แตกต่างกันทางภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรมในอาเซียนได้เป็นอย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์

จริงใจ ไม่เห็นแก่ตัว เข้ากับทุกคนได้ ไม่ยึดความคิดของคนเป็นใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและได้รับการยอมรับจากสังคม และสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นมิตร ไม่ถือตัว เข้าใจธรรมชาติความเป็นมนุษย์

18. การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานตามภารกิจ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

18.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของอาเซียน การส่งเสริมการเรียนการสอนเป็นสองภาษา การจัดสรรงบประมาณให้อาจารย์ชาวต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถมาสอน บรรยาย และถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากร การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานด้วยภาษาอาเซียน การจัดทำตำรา เอกสาร สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นภาษาอาเซียน

18.2 ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ หมายถึง การแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน การสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน การจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้นักศึกษา การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาได้แสดงความสามารถบนเวทีนานาชาติ การจัดตั้งหน่วยงานอาเซียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การบริการข่าวสารและความก้าวหน้าทางวิชาการของประเทศในกลุ่มอาเซียน การสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอาเซียน

18.3 ด้านการส่งเสริมงานวิจัย หมายถึง การสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงาน องค์กร ทั้งในภาครัฐ และเอกชนในอาเซียน การให้ทุนสนับสนุนเพื่อการวิจัยและเผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ การเปิดโอกาสให้อาจารย์และบุคลากรไปอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการทำวิจัย การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลงานวิจัยของอาจารย์บุคลากรและนักศึกษาได้รับการตีพิมพ์ หรือใช้ประโยชน์ในระดับชาติและนานาชาติ การสนับสนุนและประสานงานให้ผลงานวิจัยของอาจารย์บุคลากรและนักศึกษาได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิทธิบัตรต่าง ๆ

18.4 ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ กรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ การส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ประชาคมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ การสนับสนุนและส่งเสริมให้จัดกิจกรรมฝึกอบรมทางวิชาการและวิชาชีพแก่กลุ่มประเทศในอาเซียน การจัด

กิจกรรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียน

18.5 ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์ ด้านการสอนภาษาอังกฤษและภาษาในประเทศอาเซียน ส่งเสริมให้อาจารย์มีคุณวุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดสรรทุนสนับสนุนอาจารย์ และบุคลากรในการเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการ การจัดให้มีสวัสดิการ พิเศษพิเศษ ผลประโยชน์อื่น ๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา

19. ประชาคมอาเซียน หมายถึง ประเทศทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1.1 ทำให้ได้ข้อค้นพบในเชิงวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึงภาวะผู้ของคณบดี คณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน

1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทราบถึงปัจจัยภาวะผู้นำของคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่มีผลต่อการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน

2. ประโยชน์ด้านการนำไปปฏิบัติใช้

2.1 คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ คุณลักษณะ และความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เป็นแนวทางการในกำหนดคุณลักษณะของผู้ที่จะเป็นคณบดีในแต่ละคณะเพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของคณบดีให้เป็นผู้บริหารที่มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ